

Peki, Şimdi Ne Yapacağız?

Alp Ergör

İncirlik Hava Üssüne indiğimizde, korkunç depremin üzerinden 12 saat geçmişti. Hala, özellikle kurtarma süreçleri açısından çok önemli olan 72 saatlik zaman diliminde olsak da geç kalmıştık.

Tüketilmiş bir ovadadan, Çukurova'dan tükettiğimiz bir diğerine, Amik Ovasına doğru yola çıkabilmek bu değerli zamanın üç saatini daha harcadık.

Kıyı şeridini yaşanmaz hale getirdiğimiz İskenderun üzerinden Dörtyol ve Antakya... Mustafa Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinin bulunduğu yerleşkeye 23:00 dolayında ulaşabildik. Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi gönüllü ekibi, UMKE ve AFAD'dan bir grup.

Yalnızca İzmir'de değil, en önemli lojistik merkez olan Adana'daki kargaşa, merkezde ve ara noktalarda kriz yönetiminin olmadığını gösteriyordu.

Ekibimizin yarısı bizden 2 saat kadar önce Hastaneye ulaşmış, yöneticilerden bina güvenliği ile ilgili kısa

bir bilgi alıp Acil Servis'te çalışmaya başlamıştı. Acil servise ilk adım yaşanmakta olan trajediyi algılamak için yeterince ipucu sağlıyordu. Yerdeki yaralıların üzerine basmamaya çaba göstererek eşyalarımızı sağlık çalışanları için ayrılan odaya bırakıp hizmet sunum sürecine eklemlendik. Alanlarımız ve birikimlerimiz üstleneceğimiz görevleri belirlese de ilk 24 saatin sonuna kadar herkes özellikle acildeki sürece odaklandı.

Kriz yönetimiyle görevli iki öğretim üyesi olarak, otostop aracılığı ile kriz yönteminin konuşlandığı, tıpkı batan Havaalanı gibi Amik Ovasının ortasına yapılmış, kentten hayli uzaktaki Şehir Hastanesi yerleşkesine ulaşmak kolay değildi. Bizi götürmeyi kabul eden yurttaş, zarar görmüş otoyol ve viyadüklerde epey tehlikeli manevralar yapmak zorunda kaldı. Açıldıktan kısa bir süre sonraki depremle kullanılmaz hale gelen ve geniş bahçesinde bir sahra hastanesi oluşturulması için çalışmaların başlatıldığı Hastanede ciddi ve gerçek

bir kriz masası olmadığını anlamamız uzun zaman almadı. Yakınlarını, çalışma arkadaşlarını yitirmiş İl Sağlık Müdürüne sunduğumuz koşulsuz yardım önerimiz de karşılık bulmadı. Ailelerini yitirmiş, Türkçeleri sınırlı iki Suriyeli çocuğu Adana'ya taşıyan bir 112 Ambulansı ile yeniden Üniversite Hastanesine dönüp kalan 24 saati oradaki kriz yönetimine odaklanarak geçirdik.

Üçüncü günün sonuna doğru bir kez daha, bu kez kent merkezinde konuşlandığını “duyduğumuz” kriz masası ile görüşmek amacıyla, otostop kullanarak kente yönlendik. Mustafa Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinin bulunduğu yerleşke ile kent merkezi arası mesafe yaklaşık 20 kilometre. Bu yolun önemli bir bölümünü yürümemiz gerekti. Kente doğru yönelen ancak ilerlemeyen trafik kriz yönetiminin ne ara aşamalarda ne de kentte yaşama geçmediğinin bir başka göstergesiydi.

Birkaç saat sürecek, acılara tanıklıkla geçecek bu yolculuk yaşamakta olduğumuz felaketin boyutunu anlamamızı sağladı. Enkaz halindeki yüzlerce binanın çok küçük bir bölümünde arama-kurtarma çalışmaları başlayabilmişti. Ayakta kaldığını sandığımız yapılara yaklaşıncı görüntünün ne denli yanıltıcı olduğunu anlayabiliyorduk.

Hatay Merkez'e girdiğimizde, kültürler arası uyum ve

hoşgörünün canlı örneği olan, yemyeşil bir insanlık umudunun, bir cam fanusta tutulduğu bu yaşlı ve büyümlü kentin yok olduğunu anladık. Üç gündür tanıklık ettiğimiz acılar ve bir parçası olduğumuz, çok güç koşullarda yürütölen tıbbi yardım süreci kadar derinden sarstı bu büyük kültürel kayıp İzmir'den gelen üç öğretim üyesini... İnsanlarıyla, inançlarıyla, güzellikleriyle, gelenekleriyle, sokakları, yiyecekleri, günlük yaşamı, müzeleri, kültüröyle Anadolu'nun bir parçasını yitirdiğimiz gerçeğı olanca gücüöle çarptı yüzümüze. Hatay'ın deprem mağdurlarının iliklerine işleyen soğığı ile birlikte titretti bizi. Anadolu'nun ilk kiliselerinden St. Pierre'in yaslandığı Haç Dağı eteklerindeki sağlam kalmış gecekondulara ve bu coğrafyanın en verimli tarım alanlarından Amik Ovasını doldurmuş kentin acılı yıkıntılarına baktık. Üçümüzde de derin ve onarılmaz bir yaraydı Hatay görevi.

Sınırlı sayıda çadırın uygun olmayan yerlerde ve uygun olmayan biçimde kurulduğunu hızla kaydedip belleğimize yeniden kentteki yıkılmamış, ayaktaki ender kurumlardan Mustafa Kemal Üniversitesi Hastanesinde, üç gündür, neredeyse hiç uyumadan, sınırlı gıda ile çalışmasını sürdüren 250 kadar gönüllü sağlık çalışanının arasına döndük yeniden.

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakóltesi ikinci gönüllü ekibi bizden devraldı görevi.

Bir dostumun dediği gibi “yalnız Hatay ve onun gibi güçlü kültürel özelliklere sahip on kenti yeniden kurmak değil yapmamız gereken, bir ülke inşa etmemiz gerekiyor yeniden”.

Hatay ve yıkılan diğer kentlerdeki üniversitelerin, kamu kurumlarının, sivil toplum örgütlenmelerinin, toplumun, bizim gereksinimimiz yıllarca sürecektir. Yıllarca İzmir’den, Samsun’dan, Hakkari’den, Tekirdađ’dan gelip gideceğiz...